

Virtuali ekslibrisų paroda

„Iškalbingi knygų ženklai“

Ekslibrisas – (lot. *ex libris* – iš knygų), tai menišką knygos savininko ženklas (piešinys, inicialas ar asmenvardis) viršelio vidinėje pusėje arba priešlapyje. Ekslibrisai gali būti kūrybiški, su simboliais, portretais ar abstrakčiais elementais, kurie pasakoja istoriją apie knygos savininką. Jie suteikia knygai unikalumo, todėl kiekvienas ekslibrisas yra tarsi meninis kūrinys. Savita ekslibriso atmaina yra supereklibrisas – knygos nuosavybės ženklas (herbas, užrašas), įspaudžiamas knygos viršeliuose.

Lietuvoje seniausias knygos ženklas yra Žygimanto Senojo supereklibrisas su Vyčio piešiniu ir plokštelėje įrėžtais 1518 metais. 1533 m. sukurtas seniausias Lietuvos ekslibrisas Vilniaus vyskupui Pauliui Alšėniškiui (apie 1486–1555). Tai kartu pirmasis spausdintas Lietuvos ekslibrisas ir seniausias lietuviškas sakralinis ekslibrisas.

Pirmuoju pieštu ekslibrisu Lietuvoje laikomas 1904 m. sukurtas litografinis knygos ženklas su lietuvišku įrašu rašytojui, kanauninkui J. Tumui-Vaižgantui. Šiame knygos ženkle vaizduojama į didelę knygą rašanti moteris, kuriai taikosi įkasti į koją gyvatė. Šis vaizdas buvo spaudos draudimo metų simbolis.

Šioje virtualioje parodoje eksponuojami ekslibrisai, rasti Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos struktūrinių teritorinių padalinių knygose, taip pat dalis autorių ekslibrisų, skirtų Radviliškio bibliotekai, kuri 1985 metais skelbė konkursą, kviesdama menininkus aktyviai dalyvauti ekslibrisų kūrime.

Kiekvienas ekslibrisas ne tik žymi knygos savininką, bet ir tampa svarbiu kultūrinio paveldo elementu, kuris pasakoja apie praeities skaitytojus ir jų santykį su knygomis. Kviečiame Jus pasinerti į ekslibrisų pasaulį ir atrasti, kaip šie meniniai žymėjimai gali papasakoti istorijas, kurios slepiasi už kiekvienos knygos viršelio.

Viešosios bibliotekos informacija

Ekslibris – knygos ženklas: [renginio medžiaga]. Radviliškis, 1987.

Nekrašius, Jonas. *Dailininkas Gerardas Bagdonavičius ir ekslibrisai*. Šiauliai, 1998.

Nekrašius, Jonas. Penki šimtai Lietuvos knygos ženklo metų! [interaktyvus]. Prieiga per internetą:

<https://www.snaujienos.lt/kultura-ir-pramogos/38623-penki-simtai-lietuvos-knygos-zenklo-metu.html>

Nekrašius, Jonas. Kraštą garsinęs dailininkas ir pedagogas: [apie Gerardą Bagdonavičių] // *Radviliškio kraštas*, 2021, nr. 1 (34), p. 36.

Nekrašius, Jonas. Savyje nešęs kultūros ir meno šviesą: [apie Vincą Kisarauską] // *Radviliškio kraštas*, 2024, nr. 1 (39), p. 62–64.

EX LIBRIS
ŠIAULĖNŲ
BIBLIOTEKA

Valdas Janonis

ŠIAULĖNŲ
BIBLIOTEKA

EX LIBRIS

114

REGIMANTAS

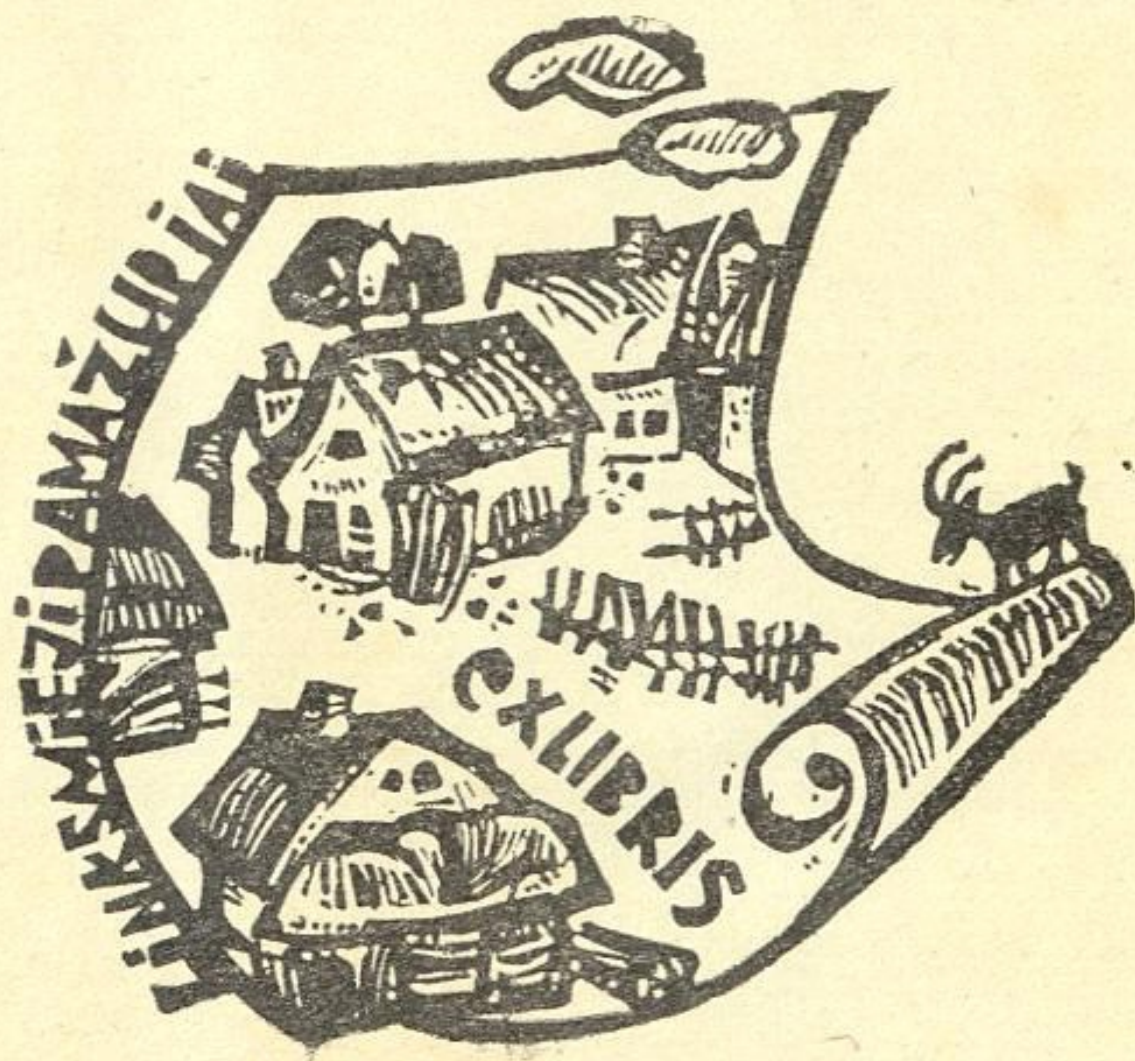
ADOMAITIS

ŽALGIRIS - 600
EX'LIBRIS

Arūnas Vaitkus.
Ekslibrisas Regimantui
Adomaičiui, 2010

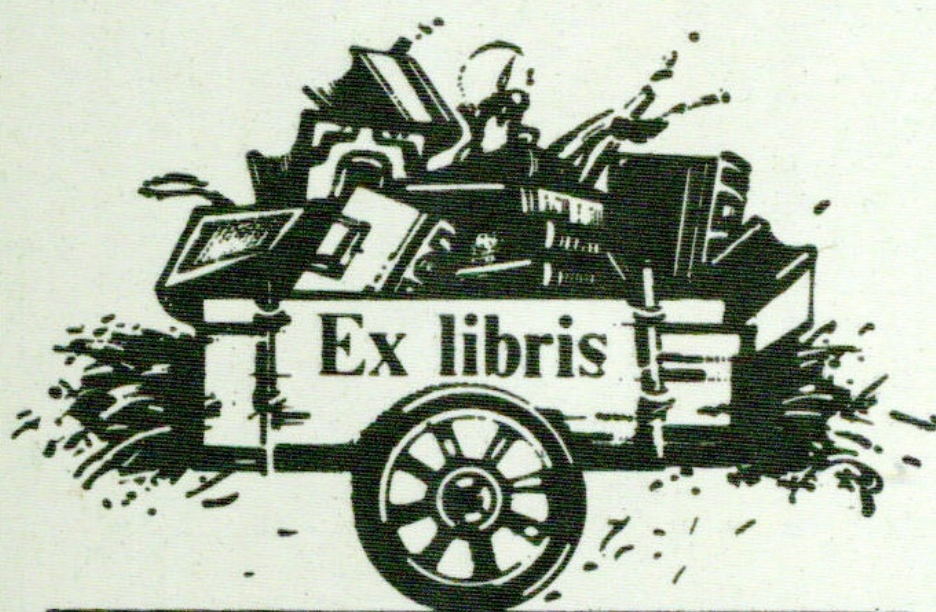

V. O. VIRKAU EX LIBRIS

EX LIBRIS IRENA

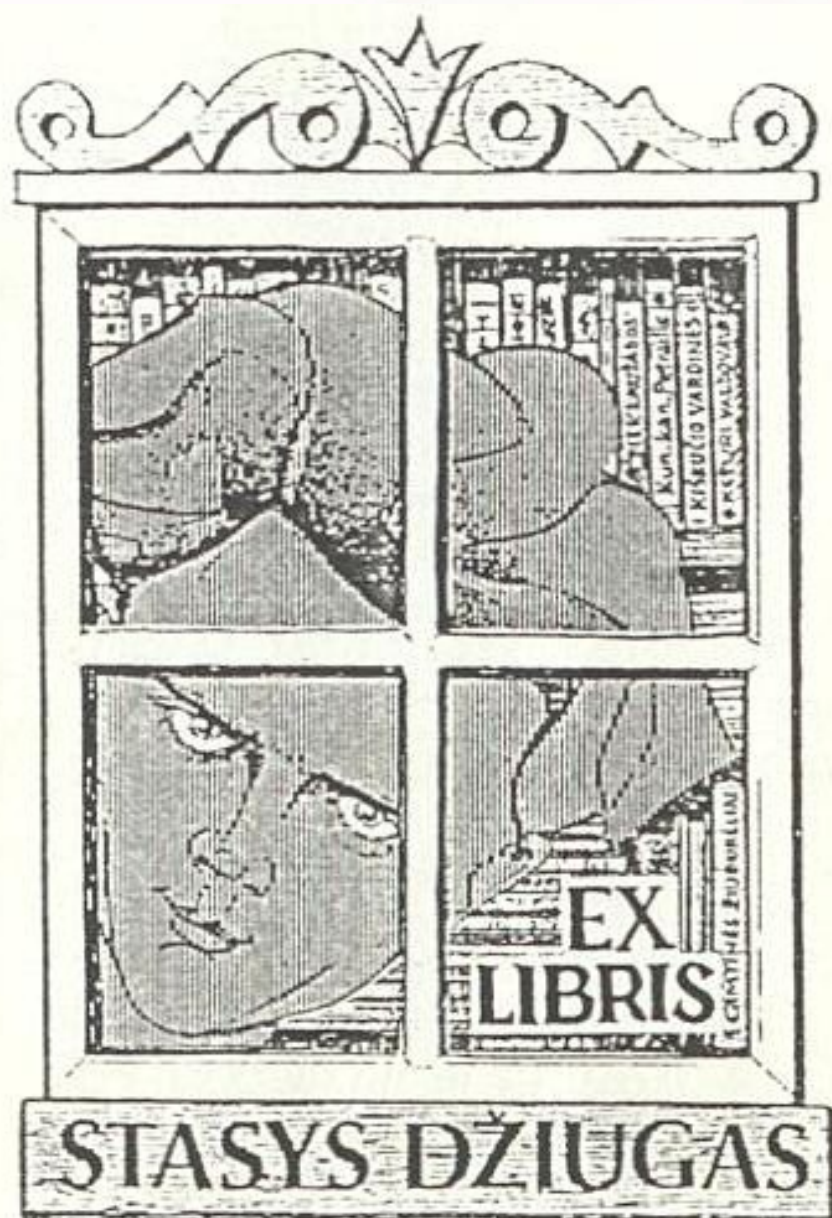

Handwritten signature

EX LIBRIS

A.D. MCMXCVIII
TORONTO CANADA

VLADAS Š^VALTMIRAS

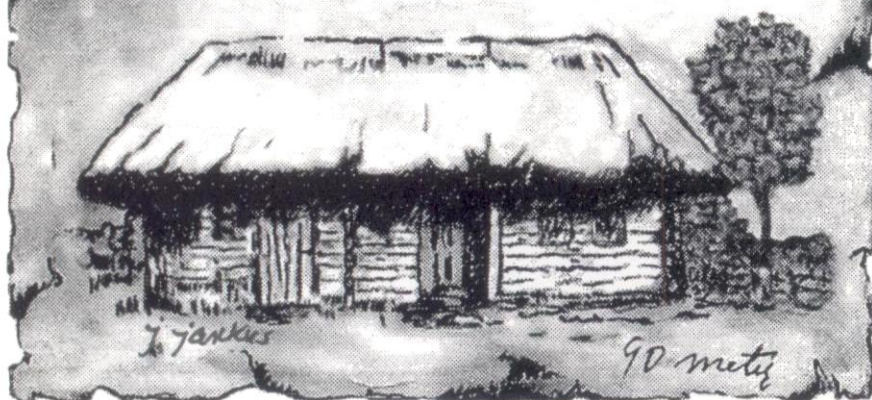

EX LIBRIS
ANGELIKA
STOLZENBERG

Ex Libris

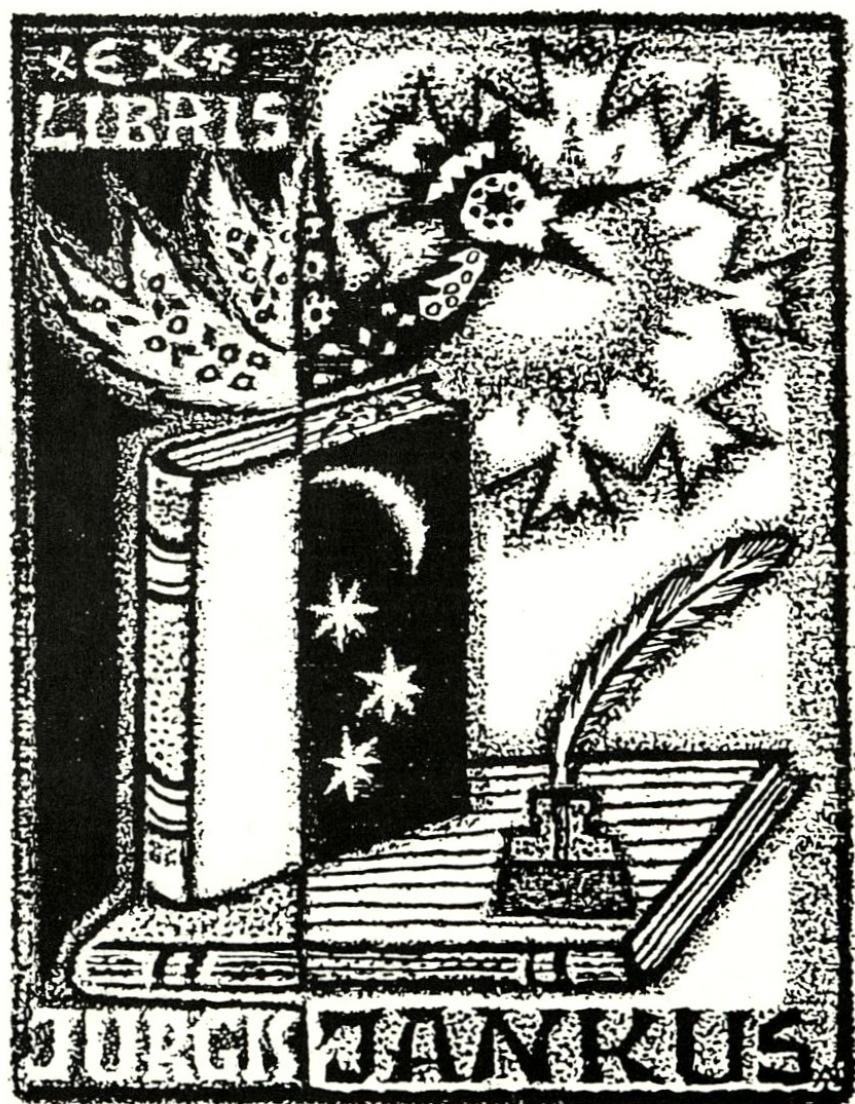
Jurgis Jankeus

17
D

Vincentas Kuprys

ZIGMANTAS PLĖŠTYS

Panevėžys, LIETUVA.

"Tėvo Stanislavo", 1992.

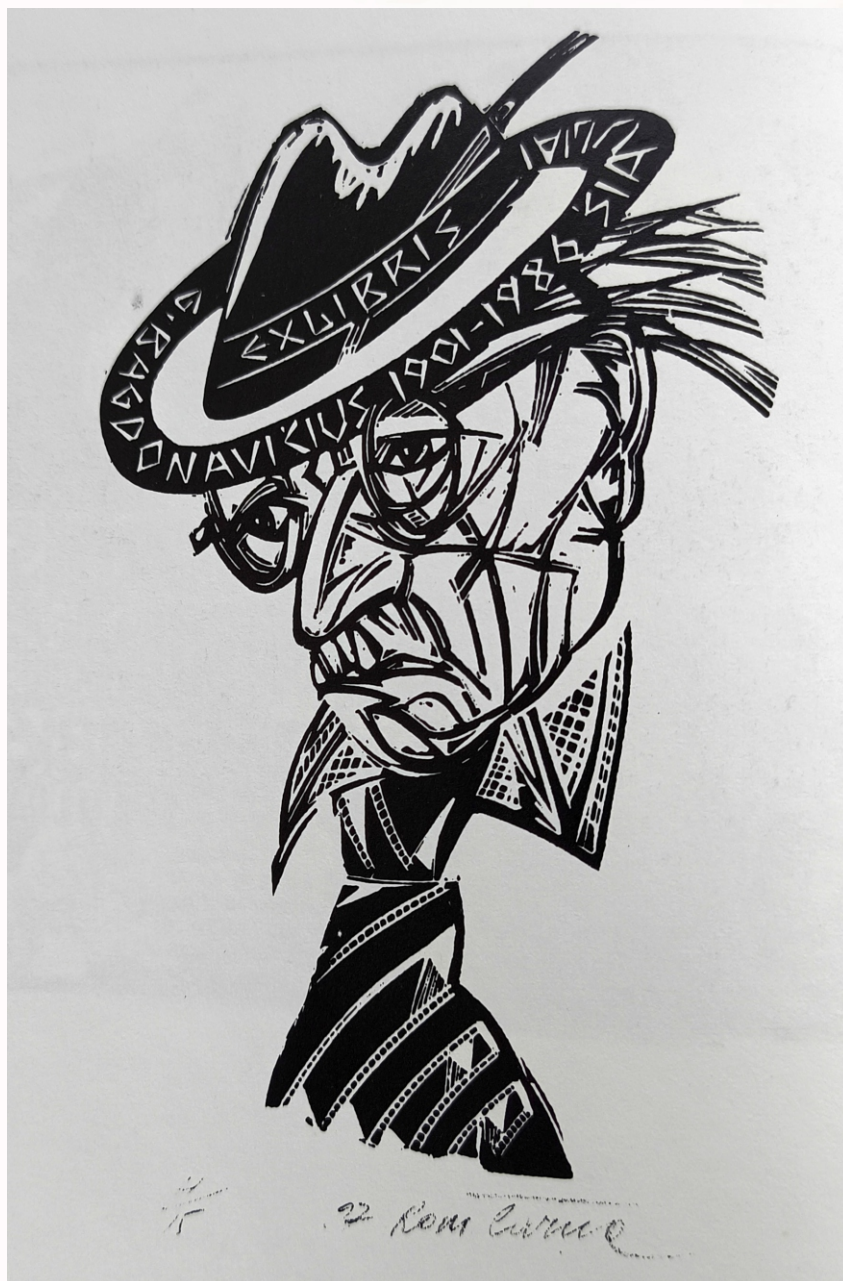

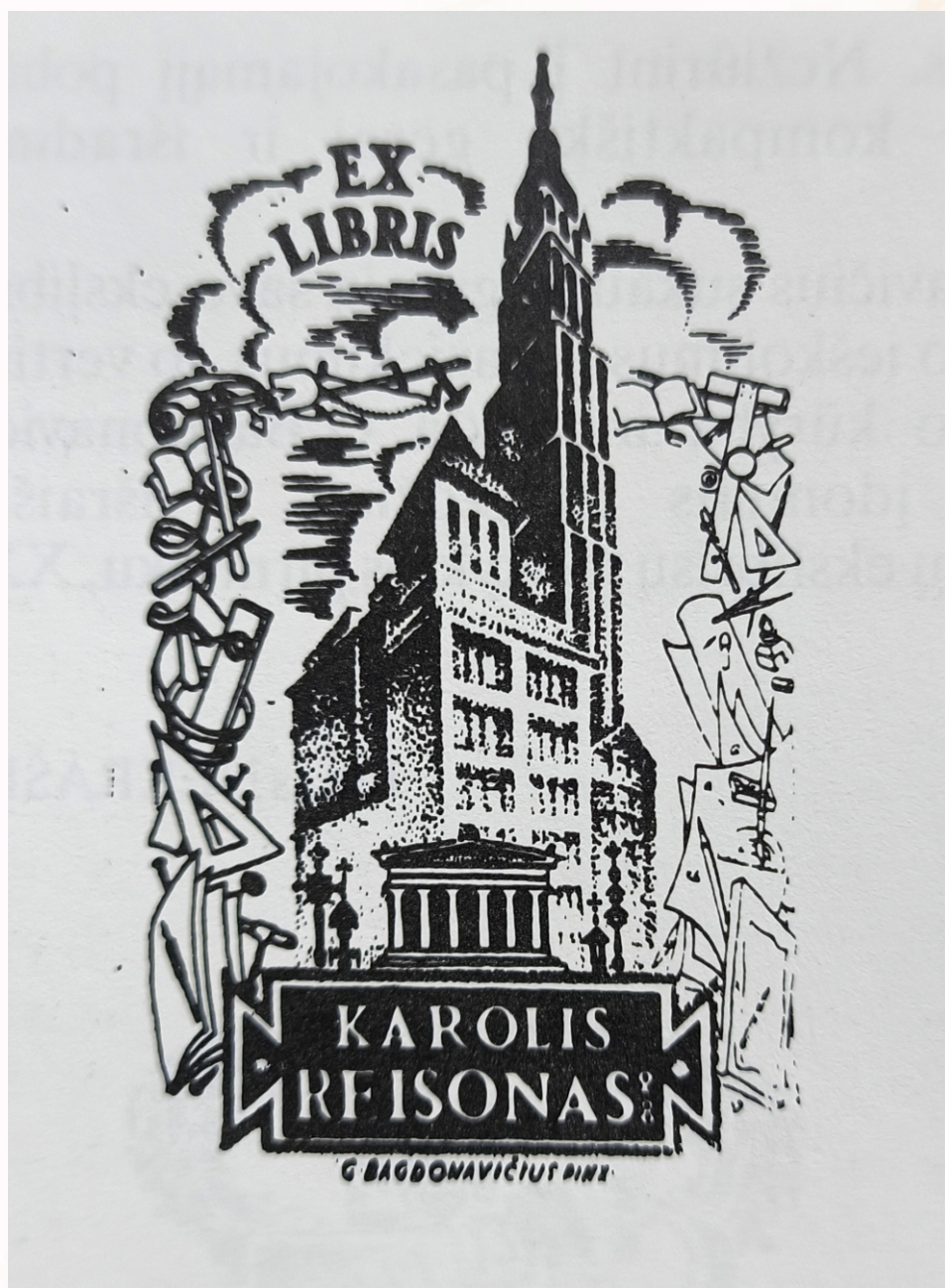

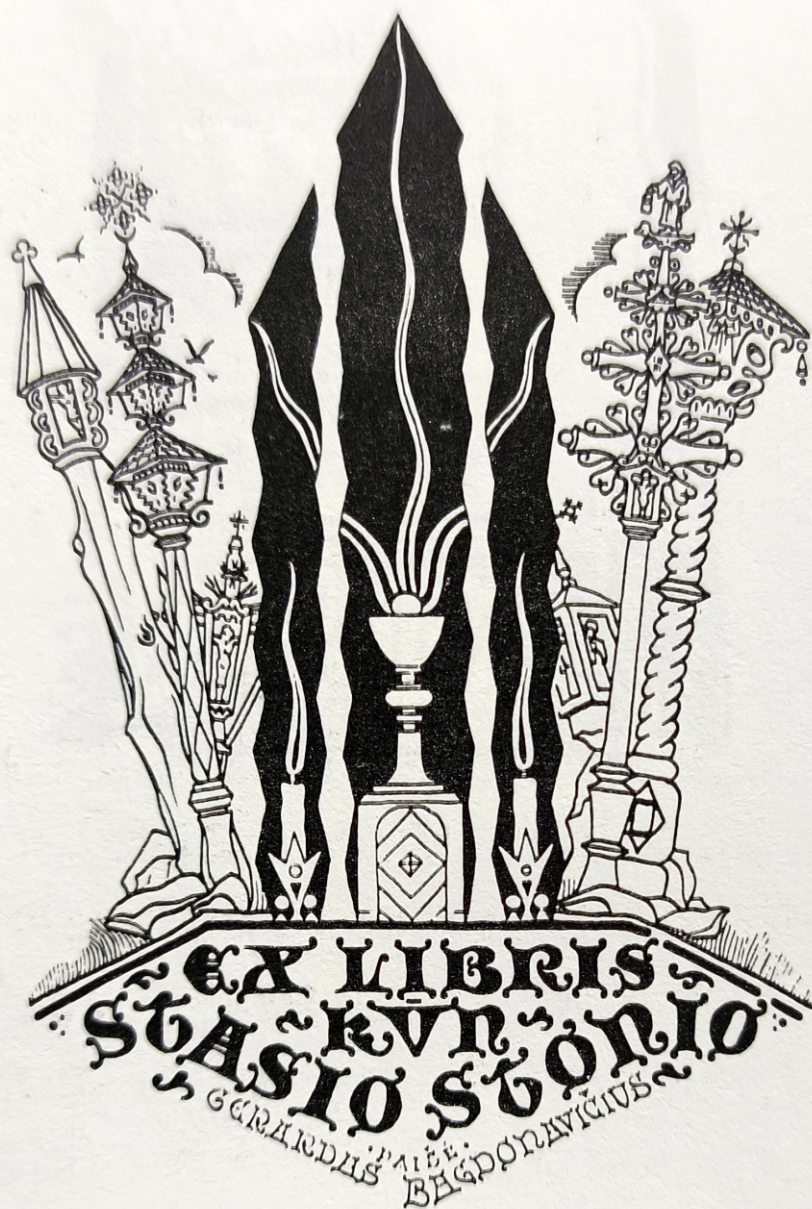

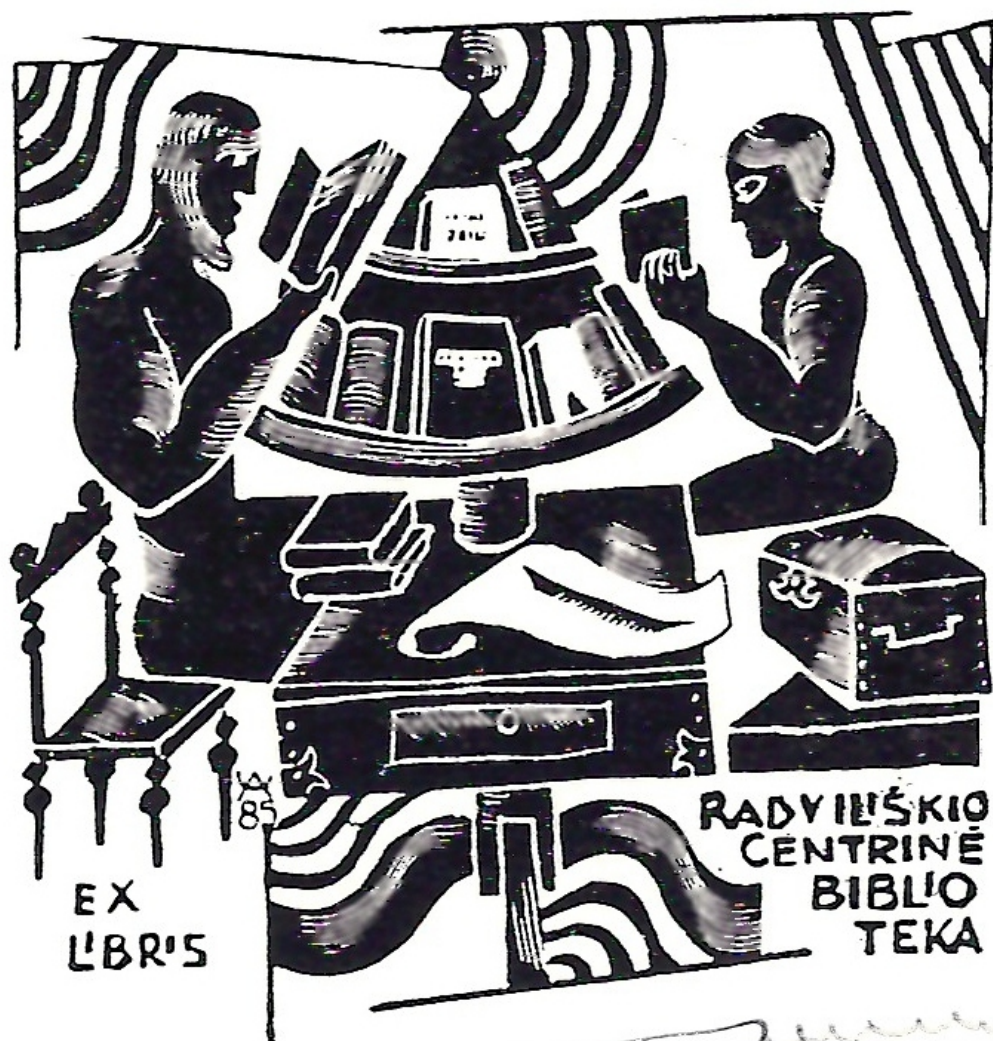

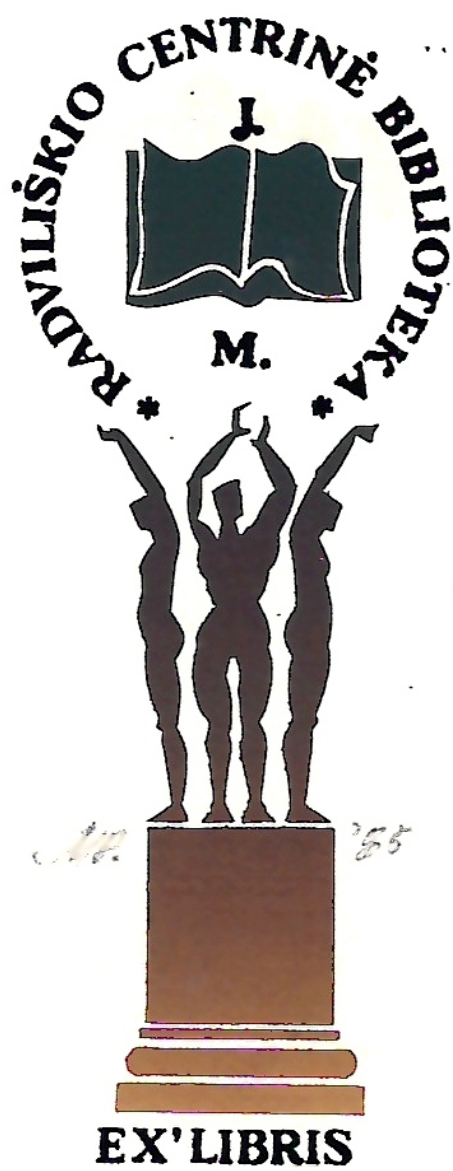

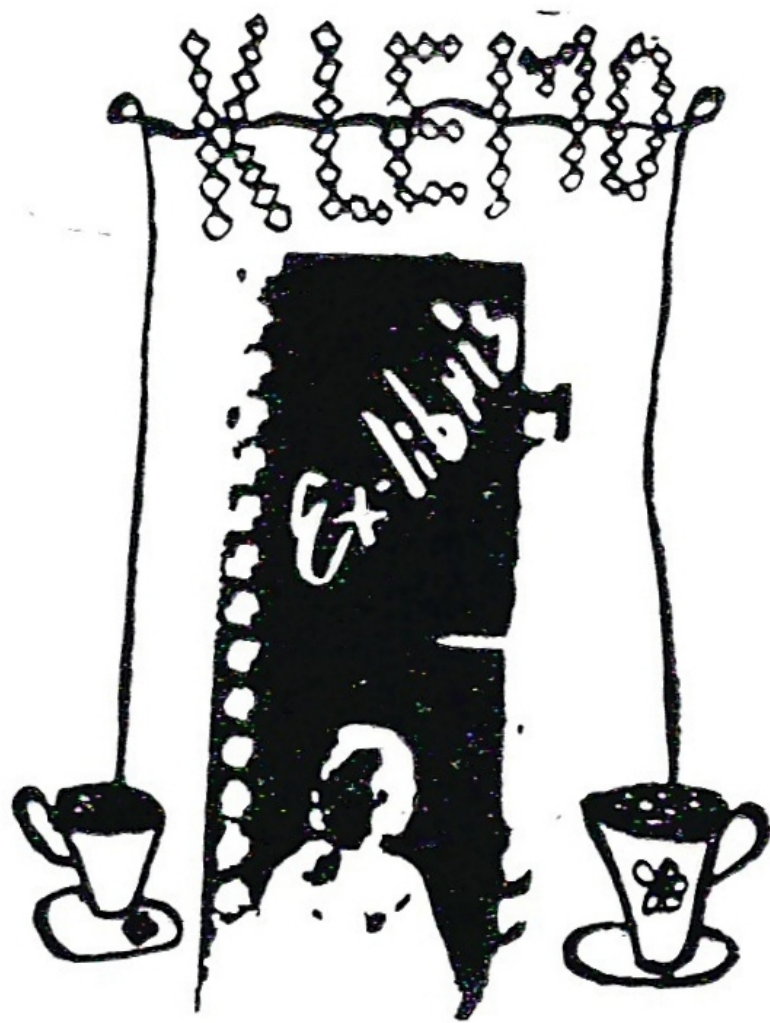
EX
LIBRIS

RADVILIŠKIO
CENTRINĖ
BIBLIOTEKA

M.D.C.C.

K. Klein

K. Klein

V. Toleikis 82

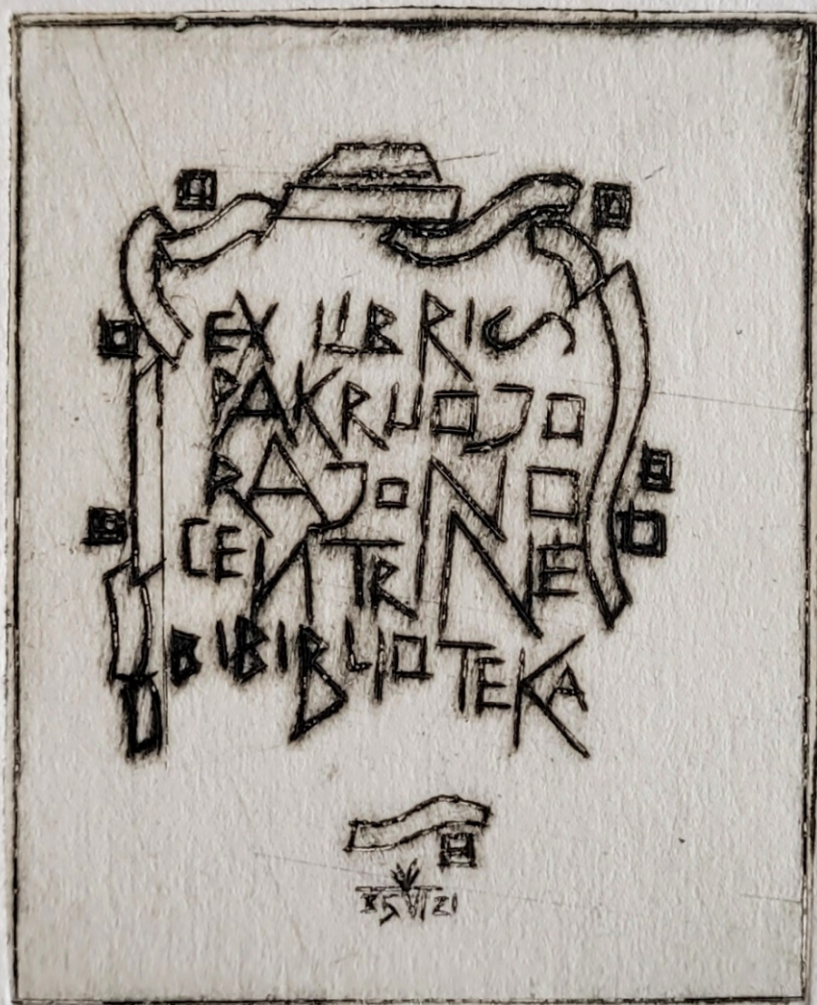

Vv-84

2019

1885 MINIMA
PAKRUBIS DVARAS IR
MIESTAI * 1613 GAVO
PRIVILEGIJA TURGAMS
1630 PASTATYTA MEDINA
BAZNYCIA * 1859 PAK-
RHOJZE BUVO 649
1923-1184, 1976-4500
SVENTO 74 * 1950
GAVO MEU TO TEI ES
1985 SVENCIA SAVO 400
METU
7UBILIE 74!

25 VI 21
TURBANTE

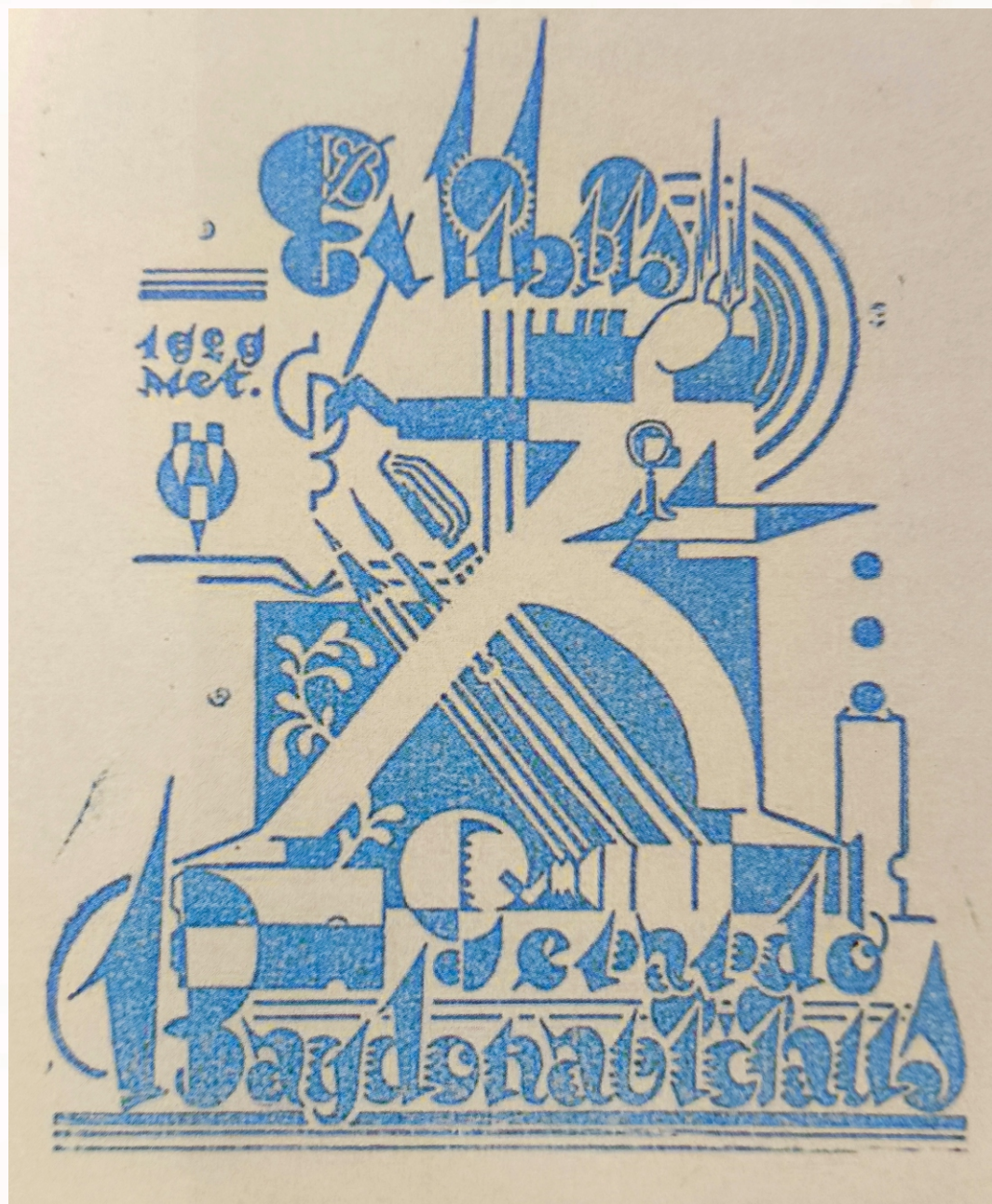
V. / 1985

PAKRUDŽI
LYENWAS VEŽAI MEDŽIAI
IRŽMONĖ TROBOS
LIETUVOS DALIS
MALŪNAI DUBONOS KAPAS
JOS SKONIS
LIETUVOS DALIS
PAKRUDŽI
SIMTUS STA KETURIS
SVENČIA MĖSTAS
ŽMONĖS KARTU VISA
LIETŲA

edg

Varnas 76

Ex Libris

**Gerardo
Bagdonavicius.**

**G.B.
1925**